

HÄMI Referensdatabas – Alla referenser

Uppdaterad 2010-11-02

Aberg A, Tysklind M, Nilsson T, Macleod M, Hanberg A, Andersson R, Bergek S, Lindberg R, Wiberg K. [Exposure assessment at a PCDD/F contaminated site in Sweden-field measurements of exposure media and blood serum analysis.](#) Environ Sci Pollut Res Int. 2010 Jan;17(1):26-39. Epub 2009 Jul 30.

Albin M, Björk J, Lövkvist H (2003) Exponering för omgivningsbuller i Skåne: Omfattning och miljömedicinsk bedömning. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne län

Alfvén T, Elinder CG, Carlsson MD, Grubb A, Hellström L, Persson B, Pettersson C, Spang G, Schütz A, Järup L (2000) Low-level cadmium exposure and osteoporosis. Bone Miner Res 15:1579-86

Alfvén T (2002) Bone and kidney effects from cadmium exposure. Akademisk avhandling. Karolinska Institutet

Alfven T, Elinder CG, Hellström L, Lagarde F, Järup L. Cadmium exposure and distal forearm fractures. J Bone Miner Res 2004;19(6):900–5.

Allmyr M, Panagiotidis G, Sparve E, Diczfalusy U, Sandborgh-Englund G. [Human exposure to triclosan via toothpaste does not change CYP3A4 activity or plasma concentrations of thyroid hormones.](#) Basic Clin Pharmacol Toxicol. 2009 Nov;105(5):339-44. Epub 2009 Jul 20.PMID: 19686543

Andersson C (1998) Kvicksilverbelastning hos Hagforsbor. Examensarbete, 20 poäng. Miljö- och hälsoskyddsprogrammet, Umeå Universitet

Andersson C, Sjörs A (1998) Kvicksilverbelastning hos Hagforsbor. Kvicksilver i Värmländska sjöar. Hagfors kommun

Andersson C, Sällsten G, Schütz A, Barregård L (2000) Samband mellan konsumtion av insjöfisk och kvicksilverbelastning hos personer utan amalgamfyllning. Rapport från Yrkes- och miljömedicin, Göteborg, nr 78

Andersson K, Fagerlund I, Åkeby S, Björkman L (1988) Radonhalter i bostäder i Örebro kommun - ett pilotprojekt. Rapport M 8/88, Yrkesmedicin i Örebro

Andersson K, Andersson I, Botvalde M, Hjelm L, Fredriksson R, Hogstedt C, Oliv Å, Sandegren G, Sundell L, Ulander A (1981) Studie av referensvärden för bly i blod och urin hos vuxna. Läkartidningen. 78. 39, 3378-3379

Andersson Y, Gustavsson P, Hammarquist C, Kulander L, Nilsson PEW, Olsson AM (1998) Spring och ring - en studie av självrapportering vid mag- och tarmsjukdom, Länsstyrelsen i Gotlands län, Gotlands kommun, Smittskyddsinstitutet

Andersson Ö, Atuma S, Linder CE, Bergh A, Hansson L (1997) Organiska klorföreningar i fisk. Resultat från orienterande undersökningar 1985-1995. Livsmedelverkets rapport 1997:2

Andersson Ö, Atuma S, Linder CE, Bergh A, Hansson L (1997) Sjunkande halter av organiska klorföreningar i svensk fisk. Vår Föda 3/1997:7-11

Andersson Ö, Linder CE, Bergh A (1994) Organiska klorföreningar i röding från Vättern. Vår Föda 2:88-95

Andrén P, Schütz A, Vahter M, Attewell R, Johansson L, Willers S, Skerfving S (1988) Environmental exposure to lead and arsenic among children living near a glassworks. Sci Tot Environ 77:25-34

Ankarberg E, Petersson-Grawé K. Intagsberäkningar av dioxin (PCDD/PCDF), dioxinlika PCBer och metylkvicksilver via livsmedel. Livsmedelsverket; 2005. SLV-rapport 25-2005.

Ankarberg E, Aune M, Concha G, Darnerud PO, Glynn A, Lignell S, et al. Riskvärdering av persistenta klorerade och bromerade miljöföroreningar i livsmedel. Livsmedelsverket; 2005. SLV-rapport 9-2007.

APHEIS (2004) Hälsokonsekvenser av partikulära luftföroreningar i 26 europeiska städer, svenska resultat från APHEIS 3. Rapport från Umeå Universitet

Ardö J (2005) Trafik, människor och miljö i Skåne - projektrapport till Naturvårdsverket (Kontrakt nr 215 0413). GIS CENTRUM, Lunds Universitet, 29 mars 2005.

Ask K, Åkesson A, Berglund M, Vahter M (2002) Inorganic mercury and methylmercury in placentas of Swedish women. Environ Health Perspect 110:523-6

Ask Björnberg K, Berglund M (2007) Hälsorelaterad miljöövervakning (HÄMI) – en utvärdering av programområdet. Naturvårdsverket och Karolinska Institutet. Rapport 5691

Asplund L, Svensson BG, Nilsson A, et al (1994) Polychlorinated biphenyls, 1,1,1-trichloro-2,2-bis(p-chlorophenyl)ethane (p,p'-DDT) and 1,1-dichloro-2,2-bis(p-chlorophenyl)-ethylene (p,p'-DDE) in human plasma related to fish consumption. Arch Environ Health 49:477-486

Attewell R, Schütz A, Skerfving S, Andrén P, Willers S (1988) Samhällets åtgärder mot blyexponering har sänkt blodblyhalterna markant. Läkartidningen. 85. 30-31, 2458-2462

Atuma S, Linder CE, Andersson Ö, Bergh A, Hanson L, Wicklund-Glynn A (1996) CB 153 as indicator for congener specific determination of PCBs in diverse fish species from Swedish waters. *Chemosphere* 33:1459-1464

Atuma S, Linder CE, Wicklund-Glynn A, Andersson Ö, Larsson L. (1996) Survey of consumption fish from Swedish waters for chlorinated pesticides and polychlorinated biphenyls. *Chemosphere* 33:791-799

Axmon A, Rylander L, Strömberg U, Dyremark E, Hagmar L (2001) Polychlorinated biphenyls in blood plasma among Swedish female fish consumers in relation to time to pregnancy. *J Toxicol Environ Health A* 23;64:485-98

Axmon A, Rylander L, Strömberg U, Hagmar L (2000) Miscarriages and stillbirths in women with a high intake of fish contaminated with persistent organochlorine compounds. *Int Arch Occup Environ Health* 73:204-8

Axmon A, Rylander L, Strömberg U, Jönsson B, Nilsson-Ehle P, Hagmar L (2004) Polychlorinated biphenyls in serum and time to pregnancy. *Environmental Research* 96:186-195

Axmon A, Hagmar L, Jönsson BA. Rapid decline of persistent organochlorine pollutants in serum among young Swedish males. *Chemosphere* 2008 Feb;70(9):1620-8.

Baecklund M (1996) Environmental and genetic factors determining the concentration of cadmium and lead in blood from middle aged and elderly people. Examensarbete, 20 poäng. IMM, Karolinska Institutet

Baecklund M, Pedersen NL, Björkman L, Vahter M (1999) Variation in blood concentrations of cadmium and lead in the elderly. *Environ Res* 80:222-30

Barany E (2002) Trace elements in adolescents. Akademisk avhandling, Sveriges Lantbruksuniversitet

Barany E, Bergdahl IA, Bratteby LE, Lundh T, Samuelson G, Schütz A, Skerfving S, Oskarsson A (2002) Relationships between trace element concentrations in human blood and serum. *Toxicol Lett* 5:177-84

Barany E, Bergdahl IA, Bratteby LE, Lundh T, Samuelson G, Schütz A, Skerfving S, Oskarsson A (2002) Trace element levels in whole blood and serum from Swedish adolescents. *Sci Total Environ* 8;286:129-41

Barany E, Bergdahl IA, Bratteby LE, Lundh T, Samuelson G, Schütz A, Skerfving S, Oskarsson A (2002) Trace elements in blood and serum of Swedish adolescents: relation to gender, age, residential area, and socioeconomic status. *Environ Res* 89:72-84

Barany E, Bergdahl IA, Bratteby LE, Lundh T, Samuelson G, Skerfving S, Oskarsson A (2003) Mercury and selenium in whole blood and serum in relation to fish consumption and amalgam fillings in adolescents. J Trace Elem Med Biol 17:165-70

Barrefors G (1996) Air pollutants in road tunnels. Sci Tot Environ 189-190:431-435

Barregård L, Sällsten G, Törnström G (1996) Kvicksilver i blod hos gravida kvinnor i Västsverige. Rapport från YMK i Göteborg nr 62

Barregård L, Nordlinder R, Ljungkvist G, Söderholm A, Wahlström D (1999) BIG – Bensenexponering hos allmänbefolkning i Göteborg 1999. Rapport från Yrkesmedicin i Göteborg, nr 77

Barregård L, Svalander C, Schütz A, Westberg G, Sällsten G, Blohmé I, Mölne J, Attman P-O, Haglind P (1999) Cadmium, mercury and lead in kidney cortex of the general Swedish population: a study of biopsies from living kidney donors. Environ Health Perspect 107:867-871

Barregård L, Sällsten G. Formaldehyd – en kunskapssammanställning och riskbedömning. Göteborg, Västra Götalandsregionens miljömedicinska centrum, 2004.

Barregård L, Bonde E, Ohrström E. [Risk of hypertension from exposure to road traffic noise in a population-based sample](#). Occup Environ Med. 2009 Jun;66(6):410-5. Epub 2009 Feb 2. PMID: 19188199

Barregård L, Fabricius-Lagging E, Lundh T, Mölne J, Wallin M, Olausson M, Modigh C, Sällsten G. [Cadmium, mercury, and lead in kidney cortex of living kidney donors: Impact of different exposure sources](#). Environ Res. 2010 Jan;110(1):47-54. PMID: 19931045

Becker W, Kumpulainen J (1991) Contents of essential and toxic mineral elements in Swedish market-basket diets in 1987. Br J Nutr 66:151-160

Beckman Sundh U, Thuvander A, Andersson C (1998) Review of PAHs in food - potential health effects and contents in foods. Livsmedelsverkets rapport 1998:8

Bellander T, Berglind N, Gustavsson P, Jonson T, Nyberg F, Pershagen G, Järup L (2001) Using geographic information systems to assess individual historical exposure to air pollution from traffic and house heating in Stockholm. Environ Health Perspect 109:633-9

Bellander T, Svartengren M, Berglind N, Staxler L, Järup L (1999) SHAPE, Part II: Particulate matter, nitrogen dioxide, and health effects - dose-response relations and health consequences in Stockholm county. Department of Environmental Health, Karolinska Hospital, Stockholm

Bensryd I, Rylander L, Högstedt B, Aprea P, Bratt I, Fahraeus C, Holmen A, Karlsson A, Nilsson A, Svensson BL, et al (1994) Effect of acid precipitation on retention and excretion of elements in man. *Science Tot Environ* 145:81-102

Bergdahl IA, Gerhardsson L, Schütz A, Desnick RJ, Wetmur JG, Skerfving S (1997) Delta-aminolevulinic acid dehydratase polymorphism: influence on lead levels and kidney function in humans. *Arch Environ Health* 52:91-6

Bergdahl IA, Skerfving S (1997) Partition of circulating lead between plasma and red cells does not seem to be different for internal and external sources of lead. *Am J Ind Med* 32:317-8

Bergdahl IA, Vahter M, Counter SA, Schütz A, Buchanan LH, Ortega F, Laurell G, Skerfving S (1999) Lead in plasma and whole blood from lead-exposed children. *Environ Res* 80:25-33

Berger U, Glynn A, Holmström KE, Berglund M, Ankarberg EH, Törnkvist A. [Fish consumption as a source of human exposure to perfluorinated alkyl substances in Sweden - analysis of edible fish from Lake Vättern and the Baltic Sea.](#) *Chemosphere*. 2009 Aug;76(6):799-804. Epub 2009 May 19. PMID: 19457539

Berglind N, Ljungman P, Möller J, Hallqvist J, Nyberg F, Rosenqvist M, Pershagen G, Bellander T. [Air pollution exposure--a trigger for myocardial infarction?](#) *Int J Environ Res Public Health*. 2010 Apr;7(4):1486-99. Epub 2010 Mar 31.

Berglund B, Lindvall T, Nilsson ME. Inventering av kunskapsläget för störningsstudier av trafikbuller: Slutrapport till Naturvårdsverket. Stockholm: IMM Karolinska institutet; 2002.

Berglund K (1989) Human Nuisance and Health Effects of Air Pollution in the Sundsvall-Timraa District of Sweden. Govt Reports Announcements & Index (GRA &I), Issue 05

Berglund M, Vahter M, Slorach S (1991) Determination of human exposure to lead and cadmium a WHO-UNEP pilot study. *Chem Spec Bioavail* 3: 69-72

Berglund M, Bråbäck L, Bylin G, Jonson JO, Vahter M (1994) Personal NO₂ exposure monitoring shows high exposure among ice-skating schoolchildren. *Arch Environ Health* 49:17-24

Berglund M, Fahlgren L, Freland M, Vahter M (1994) Metaller i mark i Stockholms innerstad och kranskommuner –förekomst och hälsorisker för barn. IMM-rapport 2/94

Berglund M, Åkesson A, Nermell B, Vahter M (1994) Intestinal absorption of dietary cadmium in women depends on body iron stores and fiber intake. *Environ Health Perspect* 102:1058-66

Berglund M, Lind B, Lannerö E, Vahter M (1994) A pilot study of lead and cadmium exposure in young children in Stockholm, Sweden: methodological considerations using capillary blood microsampling. Arch Environ Cont Toxicol 27:281-287

Berglund M, Åkesson A, Lind B, Björs U, Palm B, Vahter M (1998) Förekomst av tungmetaller hos gravida kvinnor i Solna. I Naturvårdsverket rapport 4902

Berglund M, Lind B, Sörensen S, Vahter M (2000) Impact of soil and dust lead on children's blood lead in contaminated areas of Sweden. Arch Environ Health 55(2):93-7

Berglund M, Lind B, Björnberg KA, Palm B, Einarsson Ö, Vahter M (2005) Inter-individual variations of human mercury exposure biomarkers: a cross-sectional assessment. Environ Health 3;4:20

Bergkvist C, Öberg M, Appelgen M, Becker W, Aune M, Ankarberg E, et al. Exposure to dioxinlike pollutants via different food commodities in Swedish children and young adults. Food Chem Toxicol 2008;46:3360–67.

Bergkvist P, Wallin L, Andersson A, Strömberg A, Pearson M och Önell A. Utökad undersökning av bekämpningsmedelsrester i färsk ekologiska frukter och grönsaker år 2006–2007. Slutrapport. Livsmedelsverket; 2007. Livsmedelsverkets rapport nr 23/2007.

Bignert A, Asplund L, Wilander A (2004) Miljögifter och metaller i biologiskt material från marin miljö, Rapport till Naturvårdsverket,
http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/biota_hav.pdf

Bjerre B, Berglund M, Harsbo K, Hellman B (1993) Blood lead concentrations of Swedish preschool children in a community with high lead levels from mine waste in soil and dust. Scand J Work Environ Health 19:154-61

Bjerre B, Berglund M, Hellman B, Harsbo K (1998) Blodblyundersökning av förskolebarn - Inom område med höga metallhalter i Falu tätort. Miljö- och hälsoskydd i Falu kommun, MH 1998:6

Bjerselius R, Aune M, Darnerud PO, Törnkvist A, Glynn A, Larsson L (2004) Persistenta organiska miljöföroreningar i fisk från Östersjöregionen 2000-2002, Rapport till Naturvårdsverket,
http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/pop_fiskbaltic.pdf

Björk J, Ardö J, Stroh E, Lövkvist H, Ostergren PO, Albin M. (2006). Road traffic noise in southern Sweden and its relation to annoyance, disturbance of daily activities and health. Scand J Work Environ Health 2006;32:392–401.

Björklund JA, Thuresson K, De Wit CA. [Perfluoroalkyl compounds \(PFCs\) in indoor dust: concentrations, human exposure estimates, and sources.](#) Environ Sci Technol. 2009 Apr 1;43(7):2276-81.PMID: 19452874

Björkman L, Vahter M, Pedersen NL (2000) Both the environment and genes are important for concentrations of cadmium and lead in blood. *Environ Health Perspect* 108:719-22

Björnberg KA (2005) Mercury exposure during early human development. Akademisk avhandling. Karolinska Institutet

Björnberg KA, Vahter M, Berglund B, Niklasson B, Blennow M, Sandborgh-Englund G (2005) Transport of methylmercury and inorganic mercury to the fetus and breast-fed infant. *Environ Health Perspect* 113:1381-5

Björnberg KA, Vahter M, Petersson-Grawé K och Berglund M (2005). Methyl mercury exposure in Swedish women with high fish consumption. *Science of the total environment* 341:45-52

Björnberg KA, Vahter M, Petersson-Grawé K, Glynn A, Cnattingius S, Darnerud PO, et al (2003) Methyl mercury and inorganic mercury in Swedish pregnant women and in cord blood: influence of fish consumption. *Environmental Health Perspectives* 111:637-641

Blix-Holmberg U, Björs U, Edelsjö J, Elms N, Elinder C-G, Lind B, Lindahl L, Nilsson B, Ohlsson M, Oksztel-Nilsson B, Ottosson Å, Sundstedt K (1979) Mätning av bly i blod hos stockholmare. *Läkartidningen*. 76. 45, 3983-3984

Bodin T, Albin M, Ardo J, Strohm E, Ostergren P, Björk J. Road traffic noise and hypertension: results from a cross-sectional public health survey in southern Sweden. *Environmental Health* 2009, 8:38 (10 September 2009)

Bråbäck L, Breborowicz A, Dreborg S, Knutsson A, Pieklik H, Björkstén B (1994) Atopic sensitization and respiratory symptoms among Polish and Swedish school children. *Clin Exp Allergy* 24:826-835

Bylin G, Cotgreave I, Gustafsson L, Nyberg F, Pershagen G, Sundell J, Victorin K, Zuber A (1996) Health risk evaluation of ozone. *Scand J Work Environ Health* 22 (suppl):1-4

Börjesson J, Gerhardsson L, Schütz A, Perfekt R, Mattsson S, Skerfving S (2001) Kidney cadmium as compared to other markers of cadmium exposure in workers at a secondary metal smelter. *Am J Ind Med* 39:19-28

Claeys-Thoreau F, Thiessen L, Bruaux P, Ducoffre G, Verduyn G (1987) Assessment and comparison of human exposure to lead between Belgium, Malta, Mexico and Sweden. *Int. Arch. Occup Environ Health* 59:31-41

Czub G, McLachlan MS (2004) A food chain model to predict the levels of lipophilic organic contaminants in humans. *Environ Toxicol Chem* 23:2356-66

Darnerud PO (1999) Analys av organiska miljögifter i modersmjölk. Rapport till den nationella miljöövervakningen, Naturvårdsverket, kontrakt 215 805

Darnerud PO (1999) Organiska miljögifter i modersmjölk. Naturvårdsverket rapport 5015

Darnerud PO (2002) Screening av alkylfenoler, särskilt oktylfenol, i prover från reningsverk och fiskprover. Rapport till Naturvårdsverket,
<http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/alkylfenoler.pdf>

Darnerud PO, Atuma S, Aune M, Becker W, Petersson-Grawé K, Wicklund-Glynn A (2000) Mindre dioxin i svenska livsmedel. Vår Föda 1/2000:26-29

Darnerud PO, Atuma S, Aune M, Becker W, Wicklund-Glynn A, Petersson-Grawé K (2000) New Swedish estimate of the dietary intake of PBDE (a brominated flame retardant), dioxins, PCB and dDDT, derived from market basket data [Abstract]. Toxicol Lett 116(suppl):28

Darnerud PO, Atuma S, Aune M, Cnattingius S, Wernroth M-L, Wicklund-Glynn A (1998) Polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) in breast milk from primiparous women in Uppsala county, Sweden. Organohalogen Comp 35:411-414

Darnerud PO, Eriksen GS, Johannesson T, Larsen PB, Viluksela M (2001) Polybrominated diphenyl ethers: occurrence, dietary exposure, and toxicology. Environ Health Perspect 109 Suppl 1:49-68

Darnerud PO, Wicklund Glynn A, Andersson Ö, Atuma S, Johnsson H, Linder CE, Becker W (1995) Bakgrund till de reviderade kostråden. PCB och dioxiner i fisk. Vår Föda 2/1995:10-21

Darnerud PO, Wicklund Glynn A, et al (2000) Dioxiner i svensk bröstmjölk och haltsamband med PCB-kongener. Rapport till den nationella miljöövervakningen, Naturvårdsverket, kontrakt 215 807

Darnerud PO, Lignell S, Glynn A, Aune M, Törnkvist A, Stridsberg M. [POP levels in breast milk and maternal serum and thyroid hormone levels in mother-child pairs from Uppsala, Sweden.](#) Environ Int. 2010 Feb;36(2):180-7. Epub 2009 Dec 1. PMID: 19954849

de Wit CA, Strandell M (1999) Levels, sources and trends of dioxins and dioxin-like substances in the Swedish environment. Naturvårdsverket, rapport 5047

Ek B-M, Thunholm B, Östergren I, Falk R, Mjönes L. Naturlig radioaktivitet, uran och andra metaller i dricksvatten. SGU-rapport 2007:13. Sveriges geologiska undersökning och Statens strålskyddsinstitut, 2007

Ek B-M, Thunholm B, Östergren I, Falk R, Mjönes L. Naturligt radioaktiva ämnen, arsenik och andra metaller i dricksvatten från enskilda brunnar. Stockholm: Statens strålskyddsinstitut; 2008. SSI Rapport 2008:15.

Eklund G, Oskarsson A (1999) Exposure of cadmium from infant formulas and weaning foods. Food Addit Contam 16:509-19

Elihn K, Ulvestad B, Hetland S, Wallen A, Randem BG. [Exposure to ultrafine particles in asphalt work](#). J Occup Environ Hyg. 2008 Dec;5(12):771-9.PMID: 18850455

Elinder CG, Friberg L, Lind B, Jawaid M (1983) Lead and cadmium levels in blood samples from the general population of Sweden. Environ Res 30:233-53

Elinder CG, Friberg L, Lind B, Nilsson B, Svartengren M, Övermark I (1985) Blyhalten i blod hos stockholmare har sjunkit mellan åren 1980 och 1984. Läkartidningen. 84. 49, 4298-4302

Elinder CG, Friberg L, Lind B, Nilsson B, Svartengren M, Övermark I (1986) Decreased blood lead levels in residents of Stockholm for the period 1980-1984. Scand J Work Environ Health 12:114-120

Elinder CG, Järup L (1996) Cadmium exposure and health risks. Ambio 25:370-373

Elinder C-G, Kjellström (1977) Cadmium concentration in samples of human kidney cortex from the 19th century. Ambio 6. 5:270-272

Elinder CG, Kjellström T, Lind B, Molander ML, Silander T (1978) Cadmium concentrations in human liver, blood, and bile: comparison with a metabolic model. Environ Res 17:236-41

Elinder CG, Kjellström T, Linnman L, Pershagen G (1978) Urinary excretion of cadmium and zinc among persons from Sweden. Environ Res 15:473-84

Elinder CG, Lind B, Kjellström T, Linnman L, Friberg L (1976) Cadmium in kidney cortex, liver, and pancreas from Swedish autopsies. Estimation of biological half time in kidney cortex, considering calorie intake and smoking habits. Arch Environ Health 31:292-302

Elinder CG, Lind B, Nilsson B, Oskarsson A (1988) Wine-an important source of lead exposure. Food Add Contam 5:641-644

Elinder CG, Piscator M, Linnman L (1977) Cadmium and zinc relationships in kidney cortex, liver, and pancreas. Environ Res 13:432-40

Engström A, Michaëlsson K, Suwazono Y, Wolk A, Vahter M, Akesson A. Long-term cadmium exposure and the association with bone mineral density and fractures in a

population-based study among women. J Bone Miner Res. 2010 Aug 23. [Epub ahead of print]

Eriksson J, Stenberg B, Andersson A, Andersson R (2000) Tillståndet i svensk åkermark och spannmålsgröda. Naturvårdsverket rapport 5062

Eriksson J, Söderström M, Andersson A. (1995) Kadmiumhalter i svensk åkerjord. Rapport 4450. Naturvårdsverket

Eriksson S, Darnerud PO, Aune M, Bjerselius R, Slanina P, Cnattingius S och Glynn A. (2003) Syntetiska myskföreningar i bröstmjolk och fisk, Resultatrapport till Naturvårdsverket. Livsmedelsverket, Uppsala.
(http://www.imm.ki.se/Datavard/PDF/Mysk_mjolk.pdf)

Falk R, Almren K, Östergren I (2001) Experience from retrospective radon exposure estimations for individuals in a radon epidemiological study using solid-state nuclear track detectors. Sci Total Environ 14;272:61-6

Falk R, Mjönes L, Appelblad P, Erlandsson B, Hedenberg G, Svensson K. Kartläggning av naturligt radioaktiva ämnen i dricksvatten. Statens strålskyddsinstitut; 2004. SSI-rapport 2004:14.

Flato S, Hemminki K, Thunberg E, Georgellis A (1996) DNA adduct formation in the human nasal mucosa as a biomarker of exposure to environmental mutagens and carcinogens. Environ Health Perspect 104 Suppl 3:471-473

Forsberg B, Stjernberg N, Falk M, Lundbäck B, Wall S (1993) Air pollution levels, meteorological conditions and asthma symptoms. Europ Resp J 6:1109-1115

Forsberg B (1994) Akuta luftvägsbesvär hos vuxna i relation till luftföroreningshalter. Rapport till den nationella miljöövervakningen vid Naturvårdsverket

Forsberg B (1995) Dagboksstudie angående ozonhaltens betydelse för björkpollenallergikerssymtom. Rapport till den nationella miljöövervakningen vid Naturvårdsverket

Forsberg B, Stjernberg N, Thomasson L, Möller C (1995?) Luftvägssymtom och riskfaktorer hos barn i Umeåområdet - PEACE projektet, Umeå Universitet

Forsberg B, Thomasson L och Segerstedt B (1996) Akuta luftvägsbesvär hos vuxna i relation till föroreningshalter – 1995 års studie för hälsorelaterad miljöövervakning. Inst för miljö- och hälsoskydd, Umeå Universitet

Forsberg B, Stjernberg N, Wall S (1997) People can detect poor air quality well below guideline concentrations: a prevalence study of annoyance reactions and air pollution from traffic. Occup Env Med 54:44-48

Forsberg B, Wenngren A, Hagenbjörk-Gustavsson A (1997) Ozonexponering –en pilotstudie med skolbarn i Umeå. Rapport Umeå Universitet

Forsberg B, Pekkanen J, Clench-Aas J, Martensson MB, Stjernberg N, Bartonova A, Timonen KL, Skerfving S. (1997) Childhood asthma in four regions in Scandinavia: risk factors and avoidance effects. *Int J Epidemiol* 26:610-9

Forsberg B, Segerstedt B och Johansson P (1997) Dagliga luftföroreningshalter och dödlighet i Stockholm 1988-1994. Rapport till den nationella miljöövervakningen vid Naturvårdsverket

Forsberg B, Stjernberg N, Linne R, Segerstedt B, Wall S (1998) Daily air pollution levels and acute asthma in southern Sweden. *Eur Respir J* 12:900-5

Forsberg B, Segerstedt B och Johansson P (1998) Dagliga luftföroreningshalter och dödlighet i Göteborg 1988-1996. Rapport till den nationella miljöövervakningen vid Naturvårdsverket

Forsberg B och Segerstedt B+K48 (2000) Luftföroreningshalter och sjukhusinläggningar för luftvägssjukdomar i Göteborg 1988-1996. Rapport till Naturvårdsverket

Forsberg B, Eliasson M, Segerstedt B, Järholm B (2002) Luftföroreningshalters relation till fibrinogenhalten i blod. Umeå Universitet. Rapport till Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/fibrinogen.pdf>

Forsberg B, Modig L, Svanberg PA, Segerstedt B (2003) Hälsokonsekvenser av ozon - en kvantifiering av det marknära ozonets korttidseffekter på antalet sjukhusinläggningar och dödsfall i Sverige. Rapport från Umeå Universitet, på uppdrag av Statens folkhälsoinstitut

Forsberg B, Segerstedt B (2004) Vägdamm och grova partiklars effekter på befolkningens hälsa. Vägverket; 2004, Publikation 2004:136. Vägverket Borlänge.

Forsberg B, Segerstedt B (2005) Akuta hälsoeffekter av luftföroreningar som indikator - en analys av möjligheterna att använda tidsserieanalyser baserade på hälsoregister och haltmätningar. Umeå Universitet

Forsberg B, Segerstedt B, Svanberg PA (2005) En analys av Göteborgs luft över 40 år - halter och dödlighet. Rapport från Umeå Universitet

Forsberg B, Sjöberg K (2005) Quantification of deaths attributed to air pollution in Sweden using estimated population exposure to nitrogen dioxide as indicator. IVL-rapport B1648

Forsberg B. Klimatförändring och hälsorelaterad miljöövervakning – redovisning av utredningsuppdrag. Yrkes- och miljömedicin rapporter 2009:1. Yrkes- och miljömedicin, Umeå universitet, Umeå.

Friis L (1999) Analys av Uppsala kommuns mätningar av radon i inomhusluft och brunnsvatten under mätsäsongerna 1997-98 samt 1998-99. Rapport från Arbets-och miljömedicin 6/99

Friis L, Carter N, Nordman O, Simeonidis A, Järdö S (1999) Validation of a geologically based radon risk map: are the indoor radon concentrations higher in high-risk areas? Health Phys 77:541-4

Friis L, Petersson L, Edling C (1998) Reduced cadmium levels in human kidney cortex in Sweden. Environ. Health Perspect. 106, 175-8

Fängström B, Athanassiadis I, Odsjö T, Norén K, Bergman Å. Temporal trends of polybrominated diphenyl ethers and hexabromocyclododecane in milk from Stockholm mothers, 1980–2004. Mol Nutr Food Res 2008; 52:187–93.

Gerhardsson L, Lundh T. [Metal concentrations in blood and hair in pregnant females in southern Sweden](#). J Environ Health. 2010 Jan-Feb;72(6):37-41. PMID: 20104833

Glas B, Levin JO, Stenberg B, Stenlund H, Sunesson AL (2004) Variability of personal chemical exposure in eight office buildings in Sweden. J Expo Anal Environ Epidemiol 14 Suppl 1:S49-57

Glynn AW, Wernroth L, Atuma S, Linder CE, Aune M, Nilsson I, Darnerud PO (2000) PCB and chlorinated pesticide concentrations in swine and bovine adipose tissue in Sweden 1991-1997: spatial and temporal trends. Sci Total Environ 246:195-206

Glynn AW, Wolk A, Aune M, Atuma S, Zettermark S, Maehle-Schmid M, Darnerud PO, Becker W, Vessby B, Adami HO (2000) Serum concentrations of organochlorines in men: a search for markers of exposure. Sci Total Environ 18;263:197-208

Glynn AW, Atuma S, Aune M, Darnerud PO, Cnattingius S (2001) Polychlorinated biphenyl congeners as markers of toxic equivalents of polychlorinated biphenyls, dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans in breast milk. Environ Res 86:217-28

Glynn AW, Darnerud PO, Aune M, Bjerselius R, Baumann B, Cnattingius S (2003) PCBs and dioxins in breast milk - levels and trends in Sweden 1996-2001. Abstract to Dioxin 2003

Glynn AW, Granath F, Aune M, Atuma S, Darnerud PO, Bjerselius R, Vainio H, Weiderpass E (2003) Organochlorines in Swedish women: determinants of serum concentrations. Environ Health Perspect 111:349-55

- Glynn A, Aune M, Nilsson I, Darnerud PO, Ankarberg E, Nordlander I (2005) Minskande nivåer av PCB, HCB och p,p'-DDE i fett från nötboskap och svin i Sverige 1991-2004. Livsmedelsverket. Rapport till Naturvårdsverket, http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/not_o_svin.pdf
- Glynn A, Aune M, Darnerud PO, Atuma S, Cnattingius S, Bjerselius R, Becker W, Lind Y. Studie av förstföderskor. Organiska miljögifter hos gravida och ammande. Del 1 Serumnivåer. Rapport 4 – 2006. Livsmedelsverket, Uppsala.
- Glynn A, Aune M, Darnerud PO, Cnattingius S, Bjerselius R, Becker W, Lignell S. Determinants of serum concentrations of organochlorine compounds in Swedish pregnant women: a cross-sectional study. *Environ Health*. 2007 Feb 1;6:2
- Glynn A, Aune M, Nilsson I, Darnerud PO, Ankarberg EH, Bignert A, Nordlander I. Declining levels of PCB, HCB and p,p'-DDE in adipose tissue from food producing bovines and swine in Sweden 1991-2004. *Chemosphere*. 2009 Mar;74(11):1457-62.
- Glynn A, Lignell S, Darnerud PO, Aune M, Halldin Ankarberg E, Bergdahl IA, Barregård L, Bensryd I. Regional differences in levels of chlorinated and brominated pollutants in mother's milk from primiparous women in Sweden. *Environ Int*. 2010 Aug 28. [Epub ahead of print]
- Gotlands kommun (199?) Flerårssammanställning av bekämpningsmedelsrester 1987-1993. Miljö- och hälsoskyddskontoret - Gotlands kommun
- Granvik M, Sandberg B-M, Friberg L, Lind B, Nilsson B (1988) Låga halter av bly och kadmium i blod hos skolbarn i Dalarna. *Läkartidningen*. 85. 5, 320-322
- Grawé KP, Thierfelder T, Jorhem L, Oskarsson A (1997) Cadmium levels in kidneys from Swedish pigs in relation to environmental factors--temporal and spatial trends. *Sci Tot Environ* 208:111-22
- Grimvall E, Rylander L, Nilsson-Ehle P, Nilsson U, Strömberg U, Hagmar L, Östman C (1997) Monitoring of polychlorinated biphenyls in human blood plasma: methodological developments and influence of age, lactation, and fish consumption. *Arch Environ Contam Toxicol* 32:329-36
- Gustafson P, Barregård L, Lindahl R, Sällsten G (2005) Formaldehyde levels in Sweden: personal exposure, indoor, and outdoor concentrations. *J Expo Anal Environ Epidemiol* 15:252-60
- Götschi T, Hazenkamp-von Arx ME, Heinrich J, Bono R, Burney P, Forsberg B, Jarvis D, Maldonado J, Norbäck D, Stern WB et al. (2005) Elemental composition and reflectance of ambient fine particles at 21 European locations. *Atmospheric Environment* 39:5947-5958

Hagenbjörk-Gustafsson A, Forsberg B, Hestvik G, Karlsson D, Wahlberg S, Sandström T (1996) Measurements of indoor and outdoor nitrogen dioxide concentrations using a diffusive sampler. *Analyst* 121:1261-1264

Hagenbjörk-Gustafsson A, Tornevi A, Forsberg B, Eriksson K. [Field validation of the Ogawa diffusive sampler for NO₂ and NO_x in a cold climate](#). *J Environ Monit.* 2010 Jun;12(6):1315-24. Epub 2010 Mar 24.

Hagmar L (1997) Konsumtion av fet östersjöfisk och PCB i blod hos svenska kvinnor, i Naturvårdsverkets rapport 4760

Hagmar L, Björk J, Sjödin A, Bergman Å, Erfurth EM (2001) Plasma levels of persistent organohalogenes and hormone levels in adult male humans. *Arch Environ Health* 56:138-43

Hagmar L, Rylander L, Dyremark E, Klasson-Wehler E, Erfurth EM (2001) Plasma concentrations of persistent organochlorines in relation to thyrotropin and thyroid hormone levels in women. *Int Arch Occup Environ Health* 74:184-8

Halldin Ankarberg E, Nordlander I (2008). Riksprojekt 2007: Kvicksilver i saluhållen fisk. Livsmedelsverkets rapport nr 12/2008. Livsmedelsverket, Uppsala.

Hallén IP, Jorhem L, Lagerkvist BJ, Oskarsson A (1995) Lead and cadmium levels in human milk and blood. *Sci Tot Environ* 166:149-155

Hanberg A, Ahlborg U (1994) PCB och tungmetaller hos kvinnor i Örebro län. IMM-rapport

Harrad S, de Wit CA, Abdallah MA, Bergh C, Björklund JA, Covaci A, Darnerud PO, de Boer J, Diamond M, Huber S, Leonards P, Mandalakis M, Ostman C, Haug LS, Thomsen C, Webster TF. [Indoor contamination with hexabromocyclododecanes, polybrominated diphenyl ethers, and perfluoroalkyl compounds: an important exposure pathway for people?](#) *Environ Sci Technol.* 2010 May 1;44(9):3221-31. Review.

Hedlund B, Eriksson J, Petersson Grawé K, Öborn I (1997) Kadmium tillstånd och trender. Naturvårdsverket rapport 4759

Hellman B, Friis L, Vaghef H, Edling C (1999) Alkaline single cell gel electrophoresis and human biomonitoring for genotoxicity: a study on subjects with residential exposure to radon. *Mutation Research* 442:121-132

Hellström L, Järup L, Persson B, Axelson O (2004) Using environmental concentrations of cadmium and lead to assess human exposure and dose. *J Expo Anal Environ Epidemiol* 14:416-23

Helmfrid I. Läkemedel i miljön. Läkemedelsflöden i Östergötlands och Jönköpings län samt stora sjöarna Vättern, Vänern och Mälaren. Linköping: Landstinget i Östergötland; 2006. Rapport 2006:1.

Hemminki K, Zhang LF, Kruger J, Autrup H, Törnqvist M, Norbeck HE (1994) Exposure of bus and taxi drivers to urban air pollutants as measured by DNA and protein adducts. *Toxicol Letters* 72:171-174

Hiltunen J (1999) Kvicksilverhalt i fisk från sjöar och vattendrag i Örebro kommun 1999. Nr. 99.722 Miljökontoret Örebro

Holmen A, Blomqvist J, Frindberg H, Johnelius Y, Eriksson NE, Henricson KA, Herrström P, et al (1997) Frequency of patients with acute asthma in relation to ozone, nitrogen dioxide, other pollutants of ambient air and meteorological observations. *Int Arch Occup Environ Health* 69:317-22

Hovander L, Malmberg T, Athanasiadou M, Athanassiadis I, Rahm S, Bergman Å, Wehler EK (2002) Identification of hydroxylated PCB metabolites and other phenolic halogenated pollutants in human blood plasma. *Arch Environ Contam Toxicol* 42:105-17

Huang W, Åkesson B, Svensson BG, Schütz A, Burk RF, Skerfving S (1995) Selenoprotein P and glutathione peroxidase (EC 1.11.1.9) in plasma as indices of selenium status in relation to the intake of fish. *Br J Nutr* 73:455-61

Hullberg A, Gustavsson N, Berglund M, Hedlund B (2007) Hälsorelaterad miljöövervakning – mätningar av miljöns effekter på människors hälsa. Naturvårdsverket. Rapport 5635.

Högberg J, Hanberg A, Berglund M, Skerfving S, Remberger M, Calafat A.M, Falk Filipsson A, Jansson B, Johansson N, Appelgren M, Håkansson H. Phthalate diesters and their metabolites in human breast milk, blood and urine as biomarkers of exposure in vulnerable populations. *Environ Health Perspect* Doi: 10.1289/ehp.10788 (Online 21 December 2007).

Ingemansson Technology AB (2002) Uppskattning av antalet exponerade för vägtrafikbuller överstigande 55dB(A). Rapport till nationella miljöövervakningen, Naturvårdsverket

Isam Salih MM, Pettersson HB, Lund E (2002) Uranium and thorium series radionuclides in drinking water from drilled bedrock wells: correlation to geology and bedrock radioactivity and dose estimation. *Radiat Prot Dosimetry* 102:249-58

Jakobsson K, Athanasiadou M, Christiansson A, Athanassiadis I, Bergman Å, Hagmar L (2005) Polybrominated diphenyl ethers (PBDEs) in serum from Swedish men 1988-2002. A longitudinal study. *Yrkes- och miljömedicin*, Lund. Projekt 215 04 11

Jakobsson K, Axmon A, Tinnerberg H (2003) Exponering för radon i Skåne: Omfattning och miljömedicinsk bedömning. Yrkes- och miljömedicinska kliniken, Universitetssjukhuset i Lund

Jansson G, Öborn I (1995) Kadmium i mark och morötter - resultat från provtagningar 1993 och 1994. Rapport 18/95, Livsmedelsverket

Jarosińska D, Horvat M, Sällsten G, Mazzolai B, Dabkowska B, Prokopowicz A, Biesiada M, Barregård L. Urinary mercury and biomarkers of early renal dysfunction in environmentally and occupationally exposed adults: a three-country study. *Environ Res.* 2008 Oct;108(2):224-32.

Jawaid M, Lind B, Elinder C-G (1983) Determination of cadmium in urine by extraction and flameless atomic-absorption spectrophotometry. *Talanta* 30:509-513

Johansson C, Hadenius A, Johansson PÅ, Jonson T (1998) SHAPE, Part I: NO₂ and particulate matter in Stockholm - Concentrations and population exposure. Vägverket. Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund. AQMA Report 6:98

Johanson G, Berglund M, Feychting M, Hanberg A, Håkansson H, Högberg J, Larsson K, Lidén C, Lundbäck B, Renström A, Vahter M, Victorin K, Öberg M (2007) Kemikalier och könsskillnader – 2, Kompletterande kunskapssammanställning och identifiering av angelägna forskningsbehov. IMM-rapport 2/2007. Institutet för Miljömedicin. Karolinska Institutet. Stockholm

Johnsson C, Schütz A, Sällsten G (2005) Impact of consumption of freshwater fish on mercury levels in hair, blood, urine, and alveolar air. *J Toxicol Environ Health A* 22:68:129-40

Johnsson C, Sällsten G, Schütz A, Sjörs A, Barregård L. (2004) Hair mercury levels versus freshwater fish consumption in household members of Swedish angling societies. *Environmental Research* 96:257-263

Jonsson M, Fohgelberg P, Wallin S och Jansson A. 2007. Tidstrend och förändringar av bekämpningsmedelsrester i livsmedel mellan åren 1990 och 2005. Resultatrapport från Livsmedelsverket till Naturvårdsverkets Miljöövervakning.

Jorhem L (1994) Blyhalten sjunker i grödor nära våra vägar. *Vår Föda* 46:30-35

Jorhem L, Mattson P, Slorach S (1984) Lead, cadmium, zinc and other certain other metals in foods on the Swedish market. *Vår Föda* 36 suppl 3

Jorhem L, Slorach S (1991) Mindre bly och tenn i konserver. *Vår Föda* 43: 312-316

Jorhem L, Sundström B (1993) Levels of lead, cadmium, zinc, copper, nickel, chromium, manganese, and cobalt in foods on the Swedish market. 1983-1990. J Food Comp Anal 6:223-241

Jorhem L, Sundström B (1994) Blyhalten i vin sjunker. Vår Föda 46:36-41

Jorhem L, Svensson K, Thuvander A, Wicklund-Glynn A, Pettersson Grawé K (1996) Nickel i livsmedel och nickelallergi. Livsmedelsverkets rapport 1996:8

Järup L, Carlsson MD, Elinder CG, Hellström L, Persson B, Schütz A (1995) Enzymuria in a population living near a cadmium battery plant. Occup Environ Med 52:770-772

Järup L, Hellström L, Alfven T, Carlsson MD, Grubb A, Persson B, Pettersson C, Spang G, Schütz A, Elinder CG (2000) Low level exposure to cadmium and early kidney damage: the OSCAR study. Occup Environ Med 57:668-72. Erratum in: Occup Environ Med 2002 ;59:497

Jönsson L, Larsson K, Stroh E, Gustafsson S, Pilesjö P. Hälsorelaterad miljöövervakning - monitorering av befolkningens exponering. En metodutveckling för Länsstyrelsen i Skåne. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne län

Kaj L, Dusan B (2004) Screening av organiska miljögifter i fisk – HCBd och klorbensener. IVL-rapport B1557, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1557.pdf>

Kaj L, Andersson J, Palm Cousins A, Remberger M, Brorström-Lundén E, Cato I (2005) Results from the Swedish National Screening Programme 2004. Subreport 4: Siloxanes. IVL-rapport B1643

Kasimir J, Renmarker K (1992) Kirsebergsluften. Rapport 3/92. Malmö stad. http://www.malmo.se/download/18.33aee30d103b8f1591680008641/kirseberg3_92.pdf

Kjellberg K (1999) Radon, fluorid, pH, nitrat och nitrit i 100 bergborade enskilda dricksvatten brunnar i Skövde kommun 1998. SGU Dnr: 00-947/99

Kjellström T (1979) Exposure and accumulation of cadmium in populations from Japan, the United States, and Sweden. Environ Health Perspect 28:169-197

Kärman A, Ericson I, van Bavel B, Darnerud PO, Aune M, Glynn A, Lignell S, Lindström G. Exposure of perfluorinated chemicals through lactation: levels of matched human milk and serum and a temporal trend, 1996-2004, in Sweden. Environ Health Perspect. 2007 Feb;115(2):226-30.

Lagarde F, Axelsson G, Damber L, Mellander H, Nyberg F, Pershagen G (2001) Residential radon and lung cancer among never-smokers in Sweden. Epidemiology 12:396-404

Lagerkvist B (1996) Studie av bakgrundshalter av miljö- och hälsofarliga metaller och organiska miljögifter hos människor. Naturvårdsverket, rapport 4902

Lagerkvist BJ, Bernard A, Blomberg A et al (2004) Pulmonary Epithelial Integrity in Children: Relationship to Ambient Ozone Exposure and Swimming Pool Attendance. *Environ Health Perspect* 112:1768 - 71

Lagerkvist BJ, Ekesrydh S, Englyst V, Nordberg GF, Söderberg HA, Wiklund DE (1996) Increased blood lead and decreased calcium levels during pregnancy: a prospective study of Swedish women living near a smelter. *Am J Publ Health* 86:1247-1252

Lagerkvist BJ, Nordberg GF, Söderberg HA, Ekesrydh S, Englyst V, Gustavsson M, Gustavsson NO, Wiklund DE (1992) Placental transfer of cadmium. *IARC Sci Publ No* 118:287-291

Lagerkvist BJ, Sandberg S, Frech W, Jin T, Nordberg GF (1996) Is placenta a good indicator of cadmium and lead exposure? *Arch Environ Health* 51:389-394

Lagerkvist BJ, Söderberg HA, Nordberg GF, Ekesrydh S, Englyst V (1993) Biological monitoring of arsenic, lead and cadmium in occupationally and environmentally exposed pregnant women. *Scand J Work Environ Health* 19 Suppl 1:50-53

Lagerkvist BJ, Söderberg HÅ, Ekesrydh S, Englyst V, Gustavssin M, Nordberg G (199?) Bly- kadmium- och arsenikhalter hos gravida i Rönnskärsområdet. Umeå Universitet

Langworth S, Elinder CG, Göthe CJ, Vesterberg O (1991) Biological monitoring of environmental and occupational exposure to mercury. *Int Arch Occup Environ Health* 63:161-7

Larsdotter M, Darnerud PO, Aune M, Glynn A, Bjerselius R (2005) Serumnivåer av pentaklorfenol, polyklorerade bifenylor och hydroxylerade metaboliter av PCB under graviditet och amning. Livsmedelsverket. Rapport till Naturvårdsverket, <http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/klorfenoler.pdf>

Leksell I (1999) SHAPE, Part III: Ekonomisk värdering av hälsoeffekter av partikel och kvävedioxidutsläpp från trafiken. Avd. för Tillämpad miljövetenskap, Göteborgs Universitet

Leksell I (1999) Värdering av bilavgasens hälso- och miljöeffekter. Avd för Tillämpad miljövetenskap, Göteborgs Universitet

Levin J-O (2004) Hälsorelaterad miljöövervakning. Exponering för carcinogena ämnen i luft – en utvärdering av mätningar i Göteborg, Umeå, Stockholm och Malmö 2000-2004. (http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/voc_utv.pdf)

Lewin L, Simeonidis A (1998) Kartläggning av radon, fluorid och tungmetaller i bergborrade brunnar inom Uppsala kommun. Miljökontoret, Uppsala kommun

Lewin Pihlblad L, Aastrup M, Maxne L. Läkemedelsrester i grundvatten. Sveriges Geologiska Undersökning; 2007. SGU-rapport 2007:15.

Lignell S, Aune M, Darnerud PO, Glynn A (2004) Kompletterande mätningar av syntetiska myskföreningar i bröstmjolk från förstföderskor i Uppsala, 1996-2003. Livsmedelsverket. Rapport till Naturvårdsverket.
http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/mysk_bröstmjolk.pdf

Lignell S, Glynn A, Darnerud PO, Aune M, Bergdahl I, Barregård L, Bensryd I (2005) Regionala skillnader i halter av persistenta organiska miljögifter i bröstmjolk från förstföderskor i Uppsala, Göteborg, Lund och Lycksele. Livsmedelsverket. Rapport till Naturvårdsverket,
<http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/regional%20trend.pdf>

Lignell S, Darnerud PO, Aune M, Cnattingius S, Hajslova J, Setkova L, Glynn A. Temporal trends of synthetic musk compounds in mother's milk and associations with personal use of perfumed products. Environ Sci Technol. 2008 Sep 1;42(17):6743-8

Lignell S, Aune M, Darnerud PO, Cnattingius S, Glynn A. [Persistent organochlorine and organobromine compounds in mother's milk from Sweden 1996-2006: compound-specific temporal trends](#). Environ Res. 2009 Aug;109(6):760-7. Epub 2009 May 27. PMID: 19477439

Lind Y, Darnerud PO, Atuma S, Aune M, Becker W, Bjerselius R, Cnattingius S, Glynn A (2003) Polybrominated diphenyl ethers in breast milk from Uppsala county, Sweden. Environ Res 93:186-194

Lindberg A, Björnberg KA, Vahter M, Berglund M (2004) Exposure to methylmercury in non-fish-eating people in Sweden. Environ Res 96:28-33

Lindell M (Ed). Miljögifter i fisk och kräftor. Rapport nr 101 från Vätternvårdsförbundet. Vätternvårdsförbundet 2009 www.vattern.org. Länsstyrelsen, Jönköping 2009.

Lindgren M, Gustavsson M, Hamnerius Y, Galt S (2001) ELF magnetic fields in a city environment. Bioelectromagnetics 22:87-90

Lindgren A, Stroh E, Montn  mery P, Nihl  n U, Jakobsson K, Axmon A. [Traffic-related air pollution associated with prevalence of asthma and COPD/chronic bronchitis. A cross-sectional study in Southern Sweden](#). Int J Health Geogr. 2009 Jan 20;8:2. PMID: 19154599

Lindgren A, Stroh E, Nihlén U, Montnémery P, Axmon A, Jakobsson K. [Traffic exposure associated with allergic asthma and allergic rhinitis in adults. A cross-sectional study in southern Sweden.](#) Int J Health Geogr. 2009 May 6;8:25.PMID: 19419561

Lindqvist R, Lendahls L, Tollbom O, Åberg H, Håkansson A (2002) Smoking during pregnancy: comparison of self-reports and cotinine levels in 496 women. Acta Obstet Gynecol Scand 81:240-4

Ljung K, Vahter M, Berglund M (2007) Manganese in drinking water. IMM-Rapport nr 1/2007. Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet, Stockholm.

Lundén A, Norén K (1998) Polychlorinated naphthalenes and other organochlorine contaminants in Swedish human milk, 1972-1992. Arch Environ Contam Toxicol 34:414-423

Lutz E, Lind B, Herin P, Krakau I, Bui TH, Vahter M (1996) Concentrations of mercury, cadmium and lead in brain and kidney of second trimester fetuses and infants. J Trace Elem Med Biol 10:61-67

Länsstyrelsen i Stockholms län (2000) Radon i dricksvatten, Läget i Stockholms län, Miljöinformationsenheten, Rapport 05:2000.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Västra Götalandsregionens Miljömedicinska Centrum (VMC) (2004) Radonexponering i Lysekil - allmänbefolkningens exponering för radon i Lysekils kommun år 2001 och risk för lungcancer, ett miljöövervakningsprojekt, Rapport 2004:29

Länsstyrelsen i Örebro län, miljöenheten (1995) PCB och tungmetaller hos kvinnor i Örebro län, publikation 1995:2

Löfgren L, Persson K, Strömvall AM, Petersson G (1991) Exposure of commuters to volatile aromatic hydrocarbons from petrol exhaust. Sci Total Environ 15;108:225-33

Löfstrand K, Malmvärn A, Haglund P, Bignert A, Bergman A, Asplund L. [Brominated phenols, anisoles, and dioxins present in blue mussels from the Swedish coastline.](#) Environ Sci Pollut Res Int. 2010 Sep;17(8):1460-8. Epub 2010 Apr 16.PMID: 20396970

Lövenheim B, Johansson C, Jonsson T, Bellander T. Exponering för partikelhalter PM10 i Stockholms län. Stockholm: Luftvårdförbundet; 2007. LVF 2007:17.

Malmö stad (1997) Yttre miljöfaktorer i Malmös stadsdelar. Rapport från Miljöförvaltningen i Malmö stad

Meironyte D, Noren K, Bergman Å (1999) Analysis of polybrominated diphenyl ethers in Swedish human milk. A time-related trend study, 1972-1997. J Toxicol Environ Health A 26;58:329-41

Miljö- och planerings-avdelningen vid Länsstyrelsen i Stockholms län, Miljömedicinska enheten vid Arbets- och Miljömedicin vid Stockholms läns landsting och Miljöförvaltningen i Stockholms stad. Länsstyrelsen i Stockholms län (2002) Kartläggning av buller. En metod för Stockholms län, Rapport 15:2002.

Miljöhälsorapport (2001) Socialstyrelsen; Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet; Miljömedicin, Stockholms läns landsting. <http://www.sos.se/>

Miljöhälsorapport (2005) Socialstyrelsen; Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet; Miljömedicin, Stockholms läns landsting. <http://www.sos.se/>

Miljöhälsorapport (2009) Socialstyrelsen; Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet; Miljömedicin, Stockholms läns landsting. <http://www.sos.se/>

Modig B (1998) Miljöinventering i Västmanlands län - Radon i djupborrade bergbrunnar, Vattenkvalitetsfrågor - allmänt, Radon i inomhusluft (bostäder). Rapport MM 1/98. Yrkes- och miljömedicin i Örebro

Modig L, Sunesson AL, Levin JO, Sundgren M, Hagenbjörk-Gustafsson A, Forsberg B (2004). Can NO(2) be used to indicate ambient and personal levels of benzene and 1,3-butadiene in air? J Environ Monit 6:957-62

Modig L, Forsberg B. Perceived annoyance and asthmatic symptoms in relation to vehicle exhaust levels outside home: a cross-sectional study. Environmental Health 2007, 6:29.

Modig L, Torén K, Janson C, Jarvholm B, Forsberg B. [Vehicle exhaust outside the home and onset of asthma among adults](#). Eur Respir J. 2009 Jun;33(6):1261-7. Epub 2009 Feb 27. PMID: 19251785

Molin M, Schütz A, Skerfving S, Sällsten G (1991) Mobilized mercury in subjects with varying exposure to elemental mercury vapour. Int Arch Occup Environ Health 63:187-92

Mälarens Vattenvårdsförbund (2001) Mälarfisk- Innehåll av metaller och stabila, organiska ämnen.

Mälarens Vattenvårdsförbund (2003) Fisk från Mälaren - bra mat

Naturvårdsverket (1995) PCB och tungmetaller hos kvinnor i Örebro län, ur Rapport 4555. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket (2003) Effekter på luftkvalitet och hälsa. Rapport 5336. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket (2004) Vilka halter av miljöfarliga ämnen hittar vi i miljön - Resultat från Miljöövervakningens Screeningprogram 2003-2004. Rapport, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket (2007) Oavsiktligt bildade ämnens hälso- och miljöegenskaper. En kunskapsöversikt. Naturvårdsverket, 2007. NV rapport 5736. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket 2010. Air pollution and children's respiratory health. Luftföroreningar och barns luftvägshälsa. Naturvårdsverkets rapport 6353, maj 2010. Naturvårdsverket, Stockholm.

Niemi AK (1998) Formaldehyd i bostäder - en riskfaktor för astma? MH 1998:11, Examensarbete 20 p, Miljö- och hälsoskyddsprogrammet, Umeå Universitet

Nilsson H, Kärrman A, Westberg H, Rotander A, van Bavel B, Lindström G. [A time trend study of significantly elevated perfluorocarboxylate levels in humans after using fluorinated ski wax.](#) Environ Sci Technol. 2010 Mar 15;44(6):2150-5.

Nilsson U, Schütz A, Skerfving S, Mattsson S (1995) Cadmium in kidneys in Swedes measured in vivo using X-ray fluorescence analysis. Int Arch Occup Environ Health 67:405-11.

Nilsson U, Skerfving S (1993) In vivo x-ray fluorescence measurements of cadmium and lead. Scand J Work Environ Health 19 Suppl 1:54-8

Nordberg M, Winblad B, Basun H (2000) Cadmium concentration in blood in an elderly urban population. Biometals 13:311-7

Nordberg M, Winblad B, Fratiglioni L, Basun H (2000) Lead concentrations in elderly urban people related to blood pressure and mental performance: results from a population-based study. Am J Ind Med 38:290-4

Nordman O, Simeonidis A, Carter N, Friis L, Johansson M (1997) Radon i småhus i Uppsala 1997. Miljökontoret, Uppsala kommun

Norén K (1993) Contemporary and retrospective investigations of human milk in the trend studies of organochlorine contaminants in Sweden. Sci Tot Environ 139-140:347-355

Norén K, Lundén A (1991) Trend studies of polychlorinated biphenyls, dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans in human milk. Chemosphere 23:1895-1901

Norén K, Lundén A, Pettersson E, Bergman Å (1996) Methylsulfonyl metabolites of PCBs and DDE in human milk in Sweden, 1972-1992. Environ Health Perspect 104:766-772

Norén K, Meironyté D (2000) Certain organochlorine and organobromine contaminants in Swedish human milk in perspective of past 20-30 years. *Chemosphere* 40:1111-1123

Norrbottnens län (2000) Miljöskydd - Kvicksilver i gädda.
[Http://www.bd.lst.se/livsmiljo/miljoskydd/miljooverak/gadda.ht](http://www.bd.lst.se/livsmiljo/miljoskydd/miljooverak/gadda.ht)

Nyberg F, Gustavsson P, Järup L, Bellander T, Berglind N, Jakobsson R, Pershagen G (2000) Urban air pollution and lung cancer in Stockholm. *Epidemiology* 11:487-95

Olsson IM (2002) Biomonitoring of cadmium in cattle, pigs and humans. Akademisk avhandling, Sveriges Lantbruksuniversitet

Olsson IM, Bensryd I, Lundh T, Ottosson H, Skerfving S, Oskarsson A (2002) Cadmium in blood and urine--impact of sex, age, dietary intake, iron status, and former smoking--association of renal effects. *Environ Health Perspect* 110:1185-90

Olsson IM, Eriksson J, Öborn I, Skerfving S, Oskarsson A. (2005) Cadmium in food production systems: a health risk for sensitive population groups. *Ambio* 34:344-351

Olsson IM, Jonsson S, Oskarsson (2001) Cadmium and zinc in kidney, liver, muscle and mammary tissue from dairy cows in conventional and organic farming. *Environ Monit* 3:531-538

Oskarsson A, Lagerkvist BJ, Ohlin B, Lundberg K (1994) Mercury levels in the hair of pregnant women in a polluted area in Sweden. *Sci Tot Environ* 151:29-35

Oskarsson A, Ohlin B, Lagerkvist BJ (1991) Kvicksilverhalt i hår hos gravida kvinnor i Rönnskärsområdet. Livsmedelsverket, Umeå Universitet

Oskarsson A, Ohlin B, Ohlander EM, Albanus L (1990) Mercury levels in hair from people eating large quantities of Swedish freshwater fish. *Food Add Contam* 7:555-562

Oskarsson A, Palminger Hallén I, Sundberg J (1995) Exposure to toxic elements via breast milk. *Analyst* 120:765-770

Oskarsson A, Schütz A, Skerfving S, Hallen IP, Ohlin B, Lagerkvist BJ (1996) Total and inorganic mercury in breast milk in relation to fish consumption and amalgam in lactating women. *Arch Environ Health* 51:234-241

Oskarsson A, Widell A, Olsson IM, Grawe KP (2004) Cadmium in food chain and health effects in sensitive population groups. *Biometals* 17:531-4

Osman K, Åkesson A, Berglund M, Bremme K, Schütz A, Ask K, Vahter M (2000) Toxic and essential elements in placentas of Swedish women. *Clin Biochem* 33:131-138

Oudin A, Strömberg U, Jakobsson K, Stroh E, Björk J. [Estimation of short-term effects of air pollution on stroke hospital admissions in Southern Sweden.](#) Neuroepidemiology. 2010;34(3):131-42.

Palm A, Furusjö E, Rahmberg M, Sternbeck J (2004) Miljögifter i Vänern – Vilka ämnen bör vi undersöka och varför. IVL-rapport B1600, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1600.pdf>

Palm A, Sternbeck J, Remberger M, Kaj L, Brorström-Lundén E (2002) Screening av pentaklorfenol i miljön, IVL-rapport B1474, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1474.pdf>

Pershagen G, Hammar N, Vartiainen E (1986) Respiratory symptoms and annoyance in the vicinity of coal-fired plants. Environ Health Perspect 70:239-45

Pershagen G, Rylander E, Norberg S, Eriksson M, Nordvall SL (1995) Air pollution involving nitrogen dioxide exposure and wheezing bronchitis in children. Int J Epidemiol 24:1147-1153

Pershagen G, Kjellström T, Bellander T. Air pollution interacts with climate change – consequences for human health. I: Air pollution and climate change. Two sides of the same coin? Ed. Pleijel H. Swedish Environmental Protection Agency, Stockholm 2009. 168 sid.

Persson K, Sjöberg K, Boström CÅ (2001) Kvävedioxider i svenska tätorter - exponeringsförhållanden 1999/2000. Redovisning till den nationella miljöövervakningen, Naturvårdsverket (?)

Petersson Grawé K, Öborn I, Gustafsson K (2001) Kadmium och andra spårelement i matpotatis odlad i Sverige - ett utvecklingsprojekt inom miljöövervakningen. Rapport till den nationella miljöövervakningen, Naturvårdsverket (?)

Pettersson R, Rasmussen F (1997) Småbarns exponering för koppar via dricksvatten och risken för diarréer. I: Hälsorisker vid förorening av mark och vatten. Redaktörer: Thuvander A, Oskarsson A. Rapport 4734 Naturvårdsverket

Pettersson R, Rasmussen F, Oskarsson A (2003) Copper in drinking water: not a strong risk factor for diarrhoea among young children. A population-based study from Sweden. Acta Paediatr 92:473-80

Philips K, Bentley MC, Howard DA, Alván G (1996) Assessment of air quality in Stockholm by personal monitoring of nonsmokers for respirable suspended particles and environmental tobacco smoke. Scand J Work Environ Health 22:1-24

Rappe C (1994) Sources of and human exposure to PCDDs and PCDFs. In: Banbury report 35: Biological basis for risk assessment of dioxins and related compounds, eds

Gallo, Scheuplein and van der Heijden Cold Spring Harbor Laboratory Press, New York 121-129

Rappe C, Lindström G, Glas B, Lundstrom K (1990) Levels of pcdds and pcdfs in milk cartons and in commercial milk. Chemosphere 20:1649-1656

Rasmusson K, Rasmusson M, Sparrman L, Whitlock H, Ljung K. Mangan i vatten från enskilda brunnar. Institutionen för markvetenskap, SLU; 2007

Remberger M, Sternbeck J, Strömberg K (2002) Screening av triklosan och vissa bromerade fenoliska ämnen i Sverige. IVL-rapport B1477-2, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1477.pdf>

Remberger M, Andersson J, Palm Cousins A, Kaj L, Ekheden Y, Dusan B, Brorström-Lundén E, Cato I (2005) Results from the Swedish National Screening Programme 2004. Subreport 1: Adipates. IVL-rapport B1645

Rignell-Hydbom A, Rylander L, Giwercman A, Jonsson BA, Lindh C, Eleuteri P, Rescia M, Leter G, Cordelli E, Spano M, Hagmar L (2005) Exposure to PCBs and p,p'-DDE and human sperm chromatin integrity. Environ Health Perspect 113:175-9

Rignell-Hydbom A, Axmon A, Lundh T, Jönsson BA, Tiido T, Spano M. Dietary exposure to methyl mercury and PCB and the associations with semen parameters among Swedish fishermen. Environ Health. 2007 May 8;6:14.

Rignell-Hydbom A, Skerfving S, Lundh T, Lindh CH, Elmståhl S, Bjellerup P, Jönsson BA, Strömberg U, Akesson A. [Exposure to cadmium and persistent organochlorine pollutants and its association with bone mineral density and markers of bone metabolism on postmenopausal women](#). Environ Res. 2009 Nov;109(8):991-6. Epub 2009 Sep 5. PMID: 19733845

Rocklöv J, Forsberg B. [Comparing approaches for studying the effects of climate extremes - a case study of hospital admissions in Sweden during an extremely warm summer](#). Glob Health Action. 2009 Nov 11;2. doi: 10.3402/gha.v2i0.2034. PMID: 20231906

Rocklöv J, Forsberg B. [The effect of high ambient temperature on the elderly population in three regions of Sweden](#). Int J Environ Res Public Health. 2010 Jun;7(6):2607-19. Epub 2010 Jun 14.

Rosenlund M, Jungnelius S, Bluhm G, Svartengren M. A 5-year followup of airway symptoms after nitrogen dioxide exposure in an indoor ice arena. Arch Environ Health. 2004 Apr;59(4):213-7.

Rosenlund M, Bellander T, Nordquist T, Alfredsson L. [Traffic-generated air pollution and myocardial infarction](#). Epidemiology. 2009 Mar;20(2):265-71. PMID: 19096356

Rosling D (2010). Rapportering av dricksvattenkontrollen 2009. Kontrollmyndigheternas rapportering av dricksvattenkontrollen. Livsmedelsverkets rapportserie 11/2010. Livsmedelsverket, Uppsala.

Ryberg JB. [A national project to evaluate and reduce high sound pressure levels from music](#). Noise Health. 2009 Apr-Jun;11(43):124-8.PMID: 19414933

Rylander L, Dyremark E, Strömberg U, Östman C, Hagmar L (1997) The impact of age, lactation and dietary habits on PCB in plasma in Swedish women. Sci Total Environ 207:55-61

Rylander L, Strömberg U, Dyremark E, Östman C, Nilsson-Ehle P, Hagmar L (1998) Polychlorinated biphenyls in blood plasma among Swedish female fish consumers in relation to low birth weight. Am J Epidemiol 147:493-502

Rylander L, Strömberg U, Hagmar L (1996) Dietary intake of fish contaminated with persistent organochlorine compounds in relation to low birthweight. Scand J Work Environ Health 22:260-266

Rylander L, Strömberg U, Hagmar L (1998) Agreement between reported fish consumption obtained by two interviews and its impact on the results in a reproduction study. Eur J Epidemiol 14:93-7

Rylander L, Strömberg U, Hagmar L (2000) Lowered birth weight among infants born to women with a high intake of fish contaminated with persistent organochlorine compounds. Chemosphere 40:1255-62

Rylander L, Hagmar L, Wallin E, Sjöström AK, Tysklind M. [Intra-individual variations and temporal trends in dioxin levels in human blood 1987-2002](#). Chemosphere. 2009 Sep;76(11):1557-62. Epub 2009 Jun 25.PMID: 19559463

Sakai K, Norback D, Mi Y, Shibata E, Kamijima M, Yamada T, Takeuchi Y (2004) A comparison of indoor air pollutants in Japan and Sweden: formaldehyde, nitrogen dioxide, and chlorinated volatile organic compounds. Environ Res 94:75-85

Sandberg R (2001) Kadmiumförekomst i potatis odlad i Norrbotten. En studie av kadmiumhalt i potatis och dess variation med andra faktorer. Examensarbete Inst. för markvetenskap, Sveriges Lantbruksuniversitet

Sandborgh Englund G, Adolfsson-Erici M, Ekstrand J, Odham G. Triclosan: Biotillgänglighet och farmakokinetik. Resultatrapport, kontrakt 219 0206, Naturvårdsverket

Schütz A, Attewell R, Skerfving S (1989) Decreasing blood lead in Swedish children, 1978-1988. Arch Environ Health 44:391-394

Schütz A, Bergdahl IA, Ekholm A, Skerfving S (1996) Measurement by ICP-MS of lead in plasma and whole blood of lead workers and controls. *Occup Environ Med* 53:736-40

SCOOP (2003) Scientific co-operation on questions relating to food. Assessment of the dietary exposure to arsenic, cadmium, lead and mercury of the population of the EU member states

Selander J, Nilsson ME, Bluhm G, Rosenlund M, Lindqvist M, Nise G, Pershagen G. [Long-term exposure to road traffic noise and myocardial infarction](#). *Epidemiology*. 2009 Mar;20(2):272-9.PMID: 19116496

Seldén, A., Bergström, B. & Öjstrand, B.-M., 2003. Uran och andra tungmetaller i dricksvatten från enskilda djupborrade brunnar i Årjängs kommun – ett pilotprojekt. Rapport från YMK YM 5/03. Örebro, Yrkes- och miljömedicinska kliniken, 12 pp.

Seldén, A., Bergström, B., Ek, B.-M., Öjstrand, B.-M., Edlund, B., Högdahl, C., Norberg, C., Ohlson, C.-G., Lundholm, C., Weiss, L. & Andersson, L., 2006. Uran i dricksvatten från bergborrade brunnar – exponering, utsöndring och njurtoxiska effekter. Rapport från Yrkesmedicin YM 5/06. Yrkes- och miljömedicinska kliniken. Universitetssjukhuset Örebro.

Seldén AI, Lundholm C, Edlund B, Högdahl C, Ek BM, Bergström BE, Ohlson CG. Nephrotoxicity of uranium in drinking water from private drilled wells. *Environ Res* 2009;109:486-94.

Simonsson B (2009). Uppskattning av antalet exponerade för väg, tåg och flygtrafikbuller överstigande ekvivalent ljudnivå 55 dBA. Bullerinventering 2006. Rapport till Naturvårdsverket; WSP, Stockholm 2009-11-24.

Sjöberg K, Haeger-Eugensson M, Liljeberg M, Blomgren H, Forsberg B. (2004) Quantification of general population exposure to nitrogen dioxide in Sweden. IVL rapport B1579. September 2004.

Sjödén A, Hagmar L, Klasson-Wehler E, Björk J, Bergman Å (2000) Influence of the consumption of fatty Baltic Sea fish on plasma levels of halogenated environmental contaminants in Latvian and Swedish men. *Environ Health Perspect* 108:1035-41

Sjödén A, Hagmar L, Klasson-Wehler E, Kronholm-Diab K, Jakobsson E, Bergman Å (1999) Flame retardant exposure: polybrominated diphenyl ethers in blood from Swedish workers. *Environ Health Perspect* 107:643-648

Sjödén A, Patterson DG Jr, Bergman Å (2003) A review on human exposure to brominated flame retardants--particularly polybrominated diphenyl ethers. *Environ Int* 29:829-39

Skerfving S (1988) Blyhalt i blod hos sydsvenska barn 1978-87. Slutrapport för Statens Naturvårdsverks projekt 611-644-1985-UF.

Skerfving S (1988) Mercury in women exposed to methylmercury through fish consumption, and in their newborn babies and breast milk. Bull Environ Contam Toxicol 41:475-482.

Skerfving S (1995) Exposure to pollutants through consumption of contaminated fish. Scand J Work Environ Health 21:81-3

Skerfving S, Nilsson U (1992) Assessment of accumulated body burden of metals. Toxicol Lett 64-65 Spec No 17-24

Skerfving S, Nilsson U, Schutz A, Gerhardsson L (1993) Biological monitoring of inorganic lead. Scand J Work Environ Health 19 Suppl 1:59-64.

Skerfving S, Schütz A, Ranstam J (1986) Decreasing lead exposure in Swedish children, 1978-84. Sci Total Environ 58:225-9

Skerfving S, Strömberg U, Schütz A (1997) Blyexponeringens långsiktiga trend inom den nationella miljöövervakningen. Uppdatering 1997. Rapport för Naturvårdsverkets projekt 215 507B

Skerfving S, Svensson BG, Asplund L, Hagmar L (1994) Exposure to mixtures and congeners of polychlorinated biphenyls. Clin Chem 40:1409-15

Slorach S, Jorhem L, Becker W (1991) Dietary exposure to lead and cadmium in Sweden. Chem Spec Bioavail 3:13-16

Smedje G (2000) The indoor environment in schools - respiratory effects and air quality. Akademisk avhandling, Uppsala Universitet

Smedje G, Norbäck D. New ventilation systems at select schools in Sweden – effects on asthma and exposure. Arch Environ Health 2000; 55(1):18–25.

Smolders R, Alimonti A, Cerna M, Den Hond E, Kristiansen J, Palkovicova L, Ranft U, Seldén AI, Telisman S, Schoeters G. [Availability and comparability of human biomonitoring data across Europe: a case-study on blood-lead levels](#). Sci Total Environ. 2010 Feb 15;408(6):1437-45.

Socialstyrelsen 2008. Radon i skolor och förskolor. Resultat från ett nationellt tillsynsprojekt. www.socialstyrelsen.se maj 2008

Socialstyrelsen 2008. Dricksvatten från enskilda vattentäkter. Ett nationellt tillsynsprojekt 2007. Artikelnr 2008-109-15. www.socialstyrelsen.se maj 2008

Sonesten L (1993) Kvicksilver i gädda och abborre från sjöar i Stockholms län 1991-1992. Rapport 1993:19. Länsstyrelsen i Stockholms län

Steen B (1991) Sveriges befolknings exponering för kväveoxider och mutagena ämnen i luft. IVL-rapport L01/303

Steen B, Cooper D (1992) Kvävedioxider i svenska tätorter - exponeringsförhållanden. IVL-rapport B1052

Sternbeck J, Kaj L, Remberger M, Palm A, Junedahl E, Bignert A, Haglund P, Lindkvist K, Adolfsson-Erci M, Nylund K, Asplund L (2004) Organiska miljögifter i fisk från svenska bakgrundslokaler. IVL-rapport B1576, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1576.pdf>

Sternbeck J, Remberger M, Kaj L, Strömberg K, Palm A, Brorström-Lundén E (2001) HBCD i Sverige – screening av ett bromerat flamskyddsmedel. IVL-rapport B1434, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1434.pdf>

Stroh E, Lundh T, Oudin A, Skerfving S, Strömberg U. [Geographical patterns in blood lead in relation to industrial emissions and traffic in Swedish children, 1978-2007](#). BMC Public Health. 2009 Jul 10;9:225.PMID: 19591669

Strömberg U, Schütz A, Skerfving S (1995) Substantial decrease of blood lead in Swedish children, 1978-94, associated with petrol lead. Occup Environ Med 52:764-769

Strömberg U, Lundh T, Skerfving S (2002) Låga blyhalter hos barn. Bulletin från Yrkes- och miljömedicin i Lund 20(4), 13

Strömberg U, Lundh T, Skerfving S. Yearly measurements of blood lead in Swedish children since 1978: the declining trend continues in the petrol-lead-free period 1995-2007 Environ Res. 2008 Jul;107(3):332-5.

Sundevall SE (2002) Underlag till metodutvecklingsarbete rörande radonriskkartor, allmän del - exempel från Göteborg och Mölndal. Sveriges geologiska undersökning, rapport till Naturvårdsverket, http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/radon_a.pdf

Sundevall SE (2002) Underlag till metodutvecklingsarbete rörande radonriskkartor, speciell del - exempel från Göteborg och Mölndal. Sveriges Geologiska Undersökning, rapport till Naturvårdsverket, http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/radon_s.pdf

Sundström B, Jorhem L (1997) Bly och kadmium i vegetabilier odlade kring Rönnskärsverken, Skelleftehamn 1996. Livsmedelsverkets rapport 1997:23

Sundström B, Jorhem L (2002) Bly och kadmium i vegetabilier odlade kring Rönnskärsverken, Skelleftehamn 2001. Livsmedelsverkets rapport 2002:16

Sundström B, Jorhem L (2010). Metaller i fisk i Sverige - Sammanställning av analysdata 2001-2005. Livsmedelsverkets rapportserie nr 14/2010. Livsmedelsverket, Uppsala.

Sundström M, Ehresman DJ, Bignert A, Butenhoff JL, Olsen GW, Chang SC, Bergman A. [A temporal trend study \(1972-2008\) of perfluorooctanesulfonate, perfluorohexanesulfonate, and perfluorooctanoate in pooled human milk samples from Stockholm, Sweden.](#) Environ Int. 2010 Sep 27. [Epub ahead of print] PMID: 20880590

Sunesson AL, Gullberg J, Blomquist G (2001) Airborne chemical compounds on dairy farms. J Environ Monit 3:210-6

Svanberg PA, Lindskog A, Lahti M (1998) VOC-exponering vid skoterkörning. IVL-rapport B1314, <http://www.ivl.se/rapporter/pdf/B1314.pdf>

Svanberg PA, Steen B (1997) Kvävedioxider i svenska tätorter - exponeringsförhållanden 1995/96. IVL-rapport B2173

Svartengren M, Elinder CG, Friberg L, Lind B (1986) Distribution and concentration of cadmium in human kidney. Environ Res 39:1-7

Svartengren M, Friberg L, Lind B (1991) Assessment of human exposure to lead. Comparison of exposure between Belgium, Malta, Mexico and Sweden. HK Dillon, MH Ho (eds) Biological Monitoring of Exposure to Chemicals: Metals XIX, John Wiley and sons, New York, 73-84

Svensson BG, Mikoczy Z, Strömberg U, Hagmar L (1995) Mortality and cancer incidence among Swedish fishermen with a high dietary intake of persistent organochlorine compounds. Scand J Work Environ Health 21:106-15

Svensson BG, Nilsson A, Hansson M, Rappe C, Åkesson B, Skerfving S (1991) Exposure to dioxins and dibenzofurans through the consumption of fish. New England J Med 324: 8-12

Svensson BG, Nilsson A, Jonsson E, Schütz A, Åkesson B, Hagmar L (1995) Fish consumption and exposure to persistent organochlorine compounds, mercury, selenium and methylamines among Swedish fishermen. Scand J Work Environ Health 21:96-105

Svensson BG, Schütz A, Nilsson A, Skerfving S (1992) Lead exposure in indoor firing ranges. Int Arch Occup Environ Health 64:219-221

Svensson BG, Schütz A, Nilsson A, Åkesson I, Åkesson B, Skerfving S (1992) Fish as a source of exposure to mercury and selenium. Sci Tot Environ 126:61-74

Svensson BG, Åkesson B, Nilsson A, Skerfving S (1993) Fatty acid composition of serum phosphatidylcholine in healthy subjects consuming varying amounts of fish. Eur J Clin Nutr 47:132-40

Svensson K, Darnerud PO, Skerfving S (2005) A Risk Assessment of Uranium in Drinking Water. Livsmedelsverkets rapport 2005:10 Online på www.slv.se

Svensson K, Beckman-Sundh U, Darnerud P-O, Forslund C, Johnsson H, Lindberg T, Sand S (2009). Kemisk riskprofil för dricksvatten. Livsmedelsverkets Rapport nr 14/2009. Livsmedelsverket, Uppsala.

Sällsten G, Barregård L (1997) Uppföljning av kvicksilver i blod hos gravida kvinnor i Göteborg. Länsstyrelsen i V Götalands län

Sällsten G, Barregård L, Johansson A, Lindahl R, Loh C (2000) Allmänbefolkningens exponering för aldehyder. Svenska Läkaresällskapets handlingar, Hygiea 109:142

Sällsten G, Björklund J, Johansson O, Melin J, Lindahl R, Loh C, Östman C och Barregård L (2001) Cancerframkallande ämnen i tätortsluft – personlig exponering, individrelaterade stationära mätningar och bakgrundsmätningar i Göteborg 2000. Rapport till Naturvårdsverket, Göteborg 2001

Toxicon (1999) Undersökning av metaller och PCB i tre fiskarter inom Malmö kommuns havsområde - torsk, sill, skrubbskädda. Rapport 145/98

Törneman N, Thuresson C. Screening of platinum group metals; Pt, Rh and Pl. Screening Report 2007:2. Rapport till Naturvårdsverket. SWECO VIAK, Malmö 2007

Törneman N, Thuresson C. Screening of platinum group metals; Pt, Rh and Pl. Screening Report 2007:2. Appendix 1, sampling localities in the Stockholm area. Rapport till Naturvårdsverket. SWECO VIAK, Malmö 2007

Törneman N (2010). Exposure and effect screening in urine of women: 1. Metals and metabolites of phthalates, organophosphate pesticides and PAHs. 2. Endocrine disturbing effects. SWECO Environment AB, Malmö.

Ulander A och Axelsson O (1974) Measurement of blood-cadmium levels. Lancet, April 13, 682-683. (Ingår i Vahter 1982)

Uppsala kommun (1998) Störningar kvällar och nätter under två veckoslut i centrala Uppsala: Under Fyrisfestivalen i juni samt i augusti 1998. Rapport från Miljökontoret i Uppsala

Vahter M (1982) Assessment of human exposure to lead and cadmium through biological monitoring. National Swedish Institute of Environmental Medicine and Department of Hygiene, Karolinska Institutet, Stockholm

Vahter M, Lind B (1986) Concentrations of arsenic in urine of the general population in Sweden. *Sci Tot Environ* 54:1-12

Vahter M, Berglund M, Friberg L, Jorhem L, Lind B, Slorach S, Åkesson A (1990) Dietary intake of lead and cadmium in Sweden. *Vår Föda* 42. Suppl. 2

Vahter M, Berglund M, Lind B, Jorhem L, Slorach S, Friberg L (1991) Personal monitoring of lead and cadmium exposure-a Swedish study with special reference to methodological aspects. *Scand J Work Environ Health* 17:65-74

Vahter M, Berglund M, Slorach S, Friberg L, Saric M, Zheng XQ, Fujita M (1991) Methods for integrated exposure monitoring of lead and cadmium. *Environ Res* 56:78-89

Vahter M, Berglund M, Slorach S, Jorhem L, Lind B (1992) Integrated personal monitoring of cadmium exposure in Sweden. *IARC Sci Publ* No 118:113-119

Vahter M, Berglund M, Nermell B, Åkesson A (1996) Bioavailability of cadmium from shellfish and mixed diet in women. *Toxicol App Pharmacol* 136:332-41

Vahter M, Åkesson A, Lind B, Björs U, Schütz A, Berglund M (2000) Longitudinal study of methylmercury and inorganic mercury in blood and urine of pregnant and lactating women, as well as in umbilical cord blood. *Environ Res* 84:186-94

Vahter M, Bellander T, Berglund M, et al (2006) *Kemikalier och könsskillnader. IMM-Rapport nr 3/2006*. Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet, Stockholm.

Wallin S, Darnerud PO, Bjerselius R, Glynn A, Aune M, Andersson A (2004) Dioxins and PCBs in fish oil - a survey of fish oils and fish liver oils sold on the Swedish market in February 2003. *Livsmedelsverkets rapport* 2004:16

Van Oostdam JC, Dewailly E, Gilman A, Hansen JC, Odland JO, Chashchin V, Berner J, Butler-Walker J, Lagerkvist BJ, Olafsdottir K, Soininen L, Bjerregard P, Klopov V, Weber JP (2004) Circumpolar maternal blood contaminant survey, 1994-1997 organochlorine compounds. *Sci Total Environ* 1;330:55-70

Vaz R (1995) Average Swedish dietary intakes of organochlorine contaminants via food of animal origin and their relation to levels in human milk, 1975-90. *Food Add Contam* 12:542-558

Weistrand C, Norén K (1998) Polychlorinated naphthalenes and other organochlorine contaminants in human adipose and liver tissue. *J Toxicol Environ Health* 53:293-311

Welinder H, Axmon A, Gustafsson S, Tinnerberg H (2003) Exponering för partiklar och NO₂ i Skåne: Omfattning och miljömedicinsk bedömning. Yrkes- och miljömedicinska kliniken, Universitetssjukhuset i Lund

Vestergren R, Cousins IT. [Tracking the pathways of human exposure to perfluorocarboxylates](#). Environ Sci Technol. 2009 Aug 1;43(15):5565-75. Review.PMID: 19731646

Willers S, Attewell R, Bensryd I, Schütz A, Skarping G, Vahter M (1992) Exposure to environmental tobacco smoke in the household and urinary cotinine excretion, heavy metals retention, and lung function. Arch Environ Health 47:357-363

Willers S, Axmon A, Feyerabend C, Nielsen J, Skarping G, Skerfving S (2000) Assessment of environmental tobacco smoke exposure in children with asthmatic symptoms by questionnaire and cotinine concentrations in plasma, saliva, and urine. J Clin Epidemiol 53:715-21

Willers S, Schütz A, Attewell R, Skerfving S (1988) Relation between lead and cadmium in blood and the involuntary smoking of children. Scand J Work Environ Health 14:385-389

Wittmark B (1992) Antalet exponerade för olika bullernivåer från vägtrafik. Naturvårdsverkets rapport 4036

Wittmark B (1993) Bullerexponerade i Sverige. Hur många är det egentligen? En jämförelse mellan TBU, 1973 och Wittmark, 1992. I handlingsplan mot buller. SOU 1993:65

Wittmark B (1997) Uppskattning av antalet boende exponerade för trafikbuller överstigande 55dB(A) ekvivalentnivå. Wittmark & Wilson AB, Juni 1997, Rapport till Naturvårdsverket

Woldegiorgis, A, Green, J, Remberger, M, Kaj, L, Brorström-Lundén, E, Dye, C, Schlabach, M. Results from the Swedish screening 2006. Subreport 4: Pharmaceuticals. IVL Rapport B1751. Swedish Environmental Research Institute 2007.

Woldegiorgis, A, Remberger, M, Kaj, L, Green, J, Ekheden, Y, Palm Cousins, A, Brorström-Lundén, E, Aspmo, K, Vadset, M, Schlabach, M. Results from the Swedish National Screening Programme 2006. Subreport 5: Hexavalent Chromium, Cr (VI). IVL Rapport B1762. Swedish Environmental Research Institute 2007

WSP Environmental, Eriksson M, Kvernes E, Arnér M (2002) Polybromerade difenyletrar i fisk och sediment. Rapport till Naturvårdsverket, http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/WSP_PBDE.pdf

Zetterlund B, Winberg J, Lundgren G, Johansson G (1977) Lead in umbilical cord blood correlated with the blood lead of mother in areas with low, medium or high atmospheric pollution. *Acta Paediatr Scand* 66:167-175

Åkesson A (2000) Cadmium exposure and iron status. Akademisk avhandling. Karolinska Institutet

Åkesson A, Berglund M, Schütz A, Bjellerup P, Bremme K, Vahter M (2002) Cadmium exposure in pregnancy and lactation in relation to iron status. *Am J Public Health* 92:284-287

Åkesson A, Lundh T, Vahter M, Bjellerup P, Lidfeldt J, Nerbrand C, et al. Tubular and glomerular kidney effects in Swedish women with low environmental cadmium exposure. *Environ Health Perspect* 2005;113(11):1627–31.

Åkesson A, Julin B, Wolk A. Dietary cadmium exposure and postmenopausal endometrial cancer incidence: A population-based prospective cohort study. *Cancer Res*, 2008;68:6435–41.

Öberg T, Darnerud PO, Hajslova J (2003) Miljögifter i fisk 2001/2002, Vänern – Vättern. Rapport nr 73 från Vätternvårdsförbundet samt Rapport till Naturvårdsverket, http://www.naturvardsverket.se/dokument/mo/modok/export/pop_fisk.pdf

Öhrström E, Barregård L, Skånberg A, Svensson H, Ängerheim P, Holmes M och Bonde E (2005) Undersökning av hälsoeffekter av buller från vägtrafik, tåg och flyg i Lerums kommun. Rapport Avd för Miljömedicin, Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs universitet och Västra Götalandsregionens Miljömedicinska Centrum (VMC) ISSN 1400-5808, ISRN GU-MMED-R-2005/1 SE